

АГНУУРЫН БҮС НУТГИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

НЭГ. АГНУУРЫН БҮС НУТГИЙН ТУХАЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Агнуурын бүс нутгийн оноосон нэр	“Баян-Улаан”
	2. Засаг захиргааны харъяалал - Аймаг - Сум - Баг	Хэнтий аймаг Дэлгэрхаан сум Баян Улаан
	3. Агнуур зохион байгуулалт хийсэн огноо	2013 он 7,8-р саруудад
	4. Агнуур зохион байгуулалтыг хийсэн мэргэжлийн байгууллагын нэр	“СиТиБи” ХХК, агнуур зохион байгуулалтын мэргэжлийн байгууллага
	5. Агнуурын менежментийн төлөвлөгөөг хэлэлцэж, дүгнэлт гаргасан өөрөө удирдах байгууллага, тогтоолын дугаар, огноо	Хэнтий аймгийн Дэлгэрхаан сумын 2014 оны 11-р сарын 13 өдөр ИХТ 55-р тогтоол
	6. Агнуурын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулсан иргэн, ААН, байгууллагын нэр	“СиТиБи” ХХК, агнуур зохион байгуулалтын мэргэжлийн байгууллага
	7. Агнуурын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулсан огноо	2013 он
	8. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	С.Амгаланбаатар
1.2	1. Агнуурын бүс нутгийг тогтоосон тухай холбогдох байгууллага, тогтоолын дугаар, огноо	Хэнтий аймгийн Дэлгэрхаан сумын 2014 оны 11-р сарын 13 өдөр ИХТ 55-р тогтоол
	2. Агнуурын бүс нутгийн харъяаллын байршил	Монгол улс Хэнтий аймаг Дэлгэрхаан сумын Баян Улаан багын нутагт
	3. Агнуурын бүс нутгийн менежментийг хариуцагч хуулийн	“Хэрлэнтооно уулыг хамгаалах нутгийн иргэдийн холбоо” ТББ

	этгээдийн нэр	
	4. Агнуурын бүс нутгийн менежментийг хариуцагч иргэн, хуулийн этгээдийн хаяг	Хэнтий аймаг Дэлгэрхаан сум, Баян Улаан баг
	5. Агнуурын бүс нутгийн менежментийг хариуцагч хуулийн этгээд, сумын засаг дарга, аймгийн Байгаль орчны албатай хийсэн гэрээний огноо	2013 оны 9-р сарын 24

ХОЁР. АГНУУРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Агнуурын амьтдын тоо толгой, сүргийн бүтэц, төллөлт, төлжилтийн хувь хэмжээ	<p>“Баян-Улаан” АБН нь 300,36 км² талбайтай. Нийтдээ 81.00 км урттай, дунджаар 3 км-ийн өргөн зурваст (нэг талдаа дундчаар 1,5 км) ажиглалт хийсэн нь дээж талбайн хэмжээ ойролцоогоор 243,0 км² бөгөөд агнуурын бүс нутгийн 80,9% болж байна .</p> <p>Аргаль хонины эзэмшил нутаг МСР буюу хамгийн бага гүдгэрт олон өнцөгтийн аргаар тогтооход 53,2 км² талбайтай байв. Харин Kernel аргаар тогтоосон эзэмшил нутаг нь 95%-д 230,8 км²(50%-д 35,5 км²) байна</p> <p>“Баян-Улаан” АБН-т 81,0 км урттай замлалд 3 км-ийн өргөн зурваст ажиглалт хийсэн нь дээж талбайн хэмжээ 243,0 км² болж байгаа бөгөөд АБН-ийн талбайн 80,9 % болж байгаа юм. Нийтдээ 8 талбайд ажиглалт хийж 48 аргаль хонь тэмдэглэсэн.</p> <p>Нөөц нь агнуурын бүс нутагт 59,0±3,6 орчим байна.</p> <p>Нийтдээ аргаль хонины 8 сүргийн 48 бодгаль тэмдэглэсний 30 буюу 62.5%-ийн нь сүргийн бүтцийг ялгасан байна. Сүргийн бүтэц нь угалз:хомь:төлөг:хурга гэсэн дарааллаар</p>

		<p>15,4:50,0:11,5:23,1 хувьтай байлаа</p> <p>100 эхэд оногдох хурга нь тухайн популяцийн төлжилтийн хувийг илэрхийлдэг. Энд бид 13 хомь, 3 төлөг, 6 хурга тэмдэглэсэн. Эндээс харахад эх хурганы харьцаа 2.17:1 байна. Харин нөхөн төлжилт нь 46,15%-тайбайгаа нь өндөр үзүүлэлт юм. Энэ нь тухайн нутагт аргаль хонины популяцийн нөхөн үржилтэд хөндлөнгийн нөлөө бага байгааг харуулж байна.</p>
	2. Менежментийн төлөвлөгөөний зорилго	<p>“Баян-Улаан” АБН-т НИТААМ-ийг хэрэгжүүлэх замаар бүрэн хамгаалсан, аргаль хонины амьдрах орчин нь хэвийн хадгалагдан үлдэж, нөөц нь идэш тэжээлийн даацтайгаа зохицож өссөн, олон улсад танигдсан агнуурын бүс нутаг болсон байна.</p> <p>“Баян-Улаан” АБН-ийн агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний зорилго нь агнуурын бүс нутагт агнуурын амьтанд учирч байгаа болон болзошгүй аюул дарамтыг арилгах, багасгах арга замыг тодорхойлох, нөхөн сэргээгдэх байгалийн нөөц баялагийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах менежментийг бүрдүүлэхэд төрийн болон төрийн бус байгууллагууд, иргэд, хувийн хэвшил, мэргэжлийн байгууллагын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх замаар байгалийн нөөцийн хамтын менежментийг бий болгоход оршино.</p>
	3. Агнуурын амьтанд учирч буй гол аюул, дарамт	<p>Одоогоор эдгээр амьтадад гэрийн малаас халдварлах өвчлөлийн мэдээ баримт байхгүй учраас үнэлгээнд өвчлөлийг оруулаагүй болно.</p> <p>Мөн аюулыг үүсгэж байгаа эх үүсвэрийг маш их, их, дунд, бага гэсэн үнэлгээгээр дүгнэв. (НАЗБ).Аргаль хонины популяцид учруулж буй дээрх 3 төрлийн маш хүчтэй илэрч буй аюул, дарамтыг хүний зүгээс бий болгож буй эх үүсвэрийг тодорхойлон нөлөөллийн зэргийг эрэмбэлж үзвэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хууль бус агнуур - Бэлчээрийн зохисгүй ашиглалт, бэлчээрийн ургамлын хэт ашиглалт - Аргаль хонины амьдрах орчин хомсдох байдал - Байгаль орчин, ан агнуур болон түүнтэй нийцүүлэн гарсан хууль, тогтоол, журмын талаар мэдээлэл дутмаг

		<ul style="list-style-type: none"> - Хуулийн хэрэгжилт, зохих шатны байгуулалгуудын хуулийн сурталчилгаа, түгээн дэлгэрүүлэх үйл ажиллагаа - Агнуурын амьтдын ашиглалт, хамгаалалтад иргэдийн оролцоо сул
	4. Аюул дарамтын нөлөөллийг бууруулахад чиглэгдсэн зорилтууд	<p>Зорилго 1. Агнуурын зүйлүүдийг байгалийн нөхцөлд хэвийн өсөж үржих нөхцлийг бүрдүүлэх</p> <p>Зорилго 2. Оролцоог хангасан удирдлага, зохион байгуулалтын бүтцийг боловсронгуй болгох</p> <p>Зорилго 3. Санхүүгийн тогтвортой эх үүсвэрийг бий болгох</p> <p>Зорилго 4. НИТАМ-ийг хэрэгжүүлэн, агнуурын нөөцийг тогтвортой ашиглах</p> <p>Зорилго 5. Менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тогтмол үнэлэх мониторингийн тогтолцоог бүрдүүлэх</p>
	5. Менежментийн төлөвлөгөөний эхний жилийн үйл ажиллагааны нарийвчилсан төлөвлөгөөний нийт төсөв	<ul style="list-style-type: none"> - Yamaha мотоцикл, - Дуран 4 ш - Богино долгионы холбоо <p>2,7 сая төгрөг</p>
	6. Менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа ашигласан арга зүй	Байгаль хамгааллын үйл ажиллагааны төлөвлөлт гэсэн арга зүйд тулгуурласан.
2.2	1. Менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэгч оролцогч талууд	“Хэрлэнтооно уулыг хамгаалах нутгийн иргэдийн холбоо” ТББ, “СиТиБи” ХХК, агнуур зохион байгуулалтын мэргэжлийн байгууллага
	3. Менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх санхүүгийн эх үүсвэр	<p>“Хэрлэнтооно уулыг хамгаалах нутгийн иргэдийн холбоо”</p> <p>Байгаль орчны холбогдох хууль тогтоомжын дагуу хэрэгжих арга хэмжээнээс</p>

ГУРАВ. МЕТА МЭДЭЭЛЭЛ

•

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
3.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл 1. Агнуурын бүс нутгийн хилийн зааг 2. Амьтны тархац 3. Бусад дэд бүтэц 4. ТХГН 5. Засаг захиргааны хил 6. Амьтан уух булаг шанд 7. Айлуудын байршил 8. Аймаг, сумын хил 9. УТХГ	Эдгээр мэдээллийн агуулсан газрын зураг, тэмдэглэгээ тайлбарын хамт

ДЭЛГЭРХААН СУМЫН АГНУУРЫН БҮС НУТАГ

Ханзат уул, хойшоо 47.3850, 108.5850 тоот солбицол, зүүн тийшээ 47.3850, 108.6330 тоот солбицол, зүүн урагшаа 47.3560, 108.7100 тоот солбицол, зүүн тийш эргэж Тарвагатай (1788), зүүн урагш 1538.3, 1631.4 тоотууд, баруун урагш 1665.2, 1635.8 тоот, баруун тийш 1370.0 тоот, баруун урагш 47.2424, 108.8000 тоот солбицол, баруун тийш 47.2530, 108.7135 тоот солбицол, баруун хойш Буга уулаар (1464.7) дамжин Ханзат орно.

